

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-47/04
Бања Лука, 28.02.2006. год.**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића као председника вијећа, Драгослава Лукића и Стевана Савића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиле С. Б., Т., В. бб, сада на раду у Њ., В. str. 388, 70569 S., коју заступа пуномоћник Д. Б., адвокат, Б., против туженог М. Б., Т., В. бб, сада на раду у Њ. на адреси W. str 27, 7000 S., кога заступа пуномоћник Р. Р., адвокат, Т., улица С. Б. бр.9 ради утврђења величине удјела у заједничкој имовини, стеченој током брака, одлучујући о ревизији тужиле против пресуде Окружног суда у Т. број Гж-574/03 од 29.12.2003.године, на сједници одржаној дана 28.02.2006. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се пресуда Окружног суда у Т. број Гж-574/03 од 29.12.2003. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Т. број П-47/97 од 17.10.2003. године утврђено је право својине тужиле С. Б. са 1/3 дијела у кући у изградњи, у насељу В. бб, на к.ч. број 147/12 и к.ч. број 147/35, уписаној у з.к. ул. бр. 114. к.о. Г., што је тужени М. Б. дужан да призна и да дозволи књижни упис у корист тужиле, који ће се, у противном, извршити на основу пресуде. С тужбеним захтјевом преко досуђеног дијела тужила је одбијена. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Т. број Гж-574/03 од 29.12.2003. године одбијена је жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Тужила је изјавила ревизију против другостепене пресуде због свих разлога прописаних у члану 240. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник Р. С.", бр. 58/03, 85/03 и 47/05 у даљем тексту ЗПП), с приједлогом да се та пресуда преиначи тако што би тужбени захтјев био усвојен у цјелини.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи утврђење величине удјела у заједнички стеченој имовини током брака.

Парничне странке су закључиле брак 1972. године. Током трајања брака стекле су двоје дјеце-кћерку З., рођену 1972. године и сина Б., рођеног 1975. године. Тужила и тужени су углавном боравили у Њ.. Тужила је повремено радила као физичка радница, а касније у трговини, док је тужени читаво вријеме био запослен као машинбравар. Земљиште на којем је изграђен спорни објект, купљено је крајем 1981. године или почетком 1982. године. Изградња куће започета је у септембру 1982. године и трајала је до 1991. године. Потпуно је довршено и оспособљено за становање само приземље куће. Спратни дио је остао незавршен. Кућа је стављена под кров. Брак странака је разведен 1993. године.

Налазећи да је новчани допринос туженог у изградњи спорне породичне стамбене зграде "много већи ... него код тужитељице", те имајући у виду "помоћ једног брачног друга другоме, рад у домаћинству и породици, бригу око васпитања и подизања дјеце, као допринос који стоји на страни тужитељице", првостепени суд јој је досудио удио од 1/3, позивајући се на одредбе члана 264. став 2. и 3. и члана 267. став 1. и 2. Породичног закона ("Сл. лист СРБиХ", број 21/79. и 44/89, у даљем тексту: ПЗ БиХ). Доприносе у раду најближих сродника, суд је цијенио као поклоне учињене објема парничним странакама.

Чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда прихватио је и другостепени суд. Ревизија је основана.

Чланом 294. Породичног закона ("Сл. гласник Р. С.", бр. 54/02, у даљем тексту: ПЗ РС) прописано је да се одредбе тог закона примјењују и на имовинске односе брачних супружника из

бракова закључених прије ступања на снагу тог закона, ако захтјеви странака нису правоснажно ријешени до дана ступања на снагу тог закона. ПЗ РС је ступио на снагу 4. септембра 2002. године (члан 297.). Овај спор требало је, према томе, разријешити примјеном одредаба ПЗ РС, а не ПЗ БиХ.

Према члану 272. став 1. ПЗ РС на свакоме од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине. "Сваки брачни супружник може захтијевати да му суд одреди већи дио од припадајуће му половине заједничке имовине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног супружника" (члан 273. став 1. ПЗ РС). Одредбе о начину утврђења удјела супружника у заједничкој имовини, садржане су у осталим ставовима члана 273, те члановима 274. до 277., а о њиховој одговорности за дугове према трећим лицима-у члановима 278. до 280. ПЗ РС.

У даљем току поступка, потребно је, према томе, прецизно утврдити колики је допринос сваке од парничних странака у стицању заједничке имовине и из чега се конкретно састоји. Пошто се тако утврђени доприноси међусобно упореде, треба оцјенити да ли је допринос једне парничне странке "очигледно већи" од доприноса друге, у смислу поменуто одредбе члана 273. став 1. ПЗ РС, од чега ће зависити и одлука о овом спору. Терет доказивања пада на странку која тврди да има већи уддио од једне половине, како то произилази из наведене законске одредбе.

Другостепена пресуда је, због погрешне примјене материјалног права заснована на непотпуно утврђеном чињеничном стању, како то и произилази из напријед реченог. Доследно томе, ревизија тужиле је уважена, та пресуда укинута и одлучено да се предмет врати другостепеном суду на поновно суђење (члан 250. став 2. ЗПП).

Другостепени суд је дужан да у даљем поступку отклони указане недостатке, сагласно одредбама члана 253. у вези са чланом 228. ЗПП.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић